

Перед морем

Олена Пчілка

Котяться, котяться хвилі потужні,
Котяться, грають усе без упину,
Ринуть їх хвилі холодні, байдужі,
Ринуть, аж поки до свого загину

Кожна дійде, в глибочінь невідому
Гребенем срібним впаде, мов дочасно
Морю віддасть потайному, страшному
Пишну красу, що ясніла прекрасно.

Інші надходять, яскравії, сині,
Все видноколо ясніє, леліє —
Поле рухливе; на водній пустині
Тільки вітрило далеке біліє...

Тільки вітрило єдине здалека
Погляд приковує, наче над хвилі
Біле крило розпустила лелека,
Пестячи ясні просторища милі.

Що воно хоче — вітрило самотнє?
Путь куди править його керівничий?
Чи ж не страхає життя те турботнє?
Манить його який сон чарівничий?

Так, віддавен воно так відбувалось.
Віри не йметься, що лиш для користі
Давнє човенце одважно пускалось,
Утле, по хвилях розгуканих плисти.

І не для слави, кривавої слави,
Давнії човни шляхом тим рухомим
Пересікали потужнії лави,
Смерть несучи ворогам невідомим.

Ні, я не вірю, щоб "Арго" геленське
Тільки за руном, за скарбом злотистим,

Лоно безкрає гребло велетенське
Зручними веслами, стерном срібlistим.

Ні, їх манило Евксінськеє море
Тих аргонавтів Еллади ясної,
Море далекеє, море просторе,
Що до Колхіди сягало дивної.

Ні, я не вірю, щоб ті й запорожці
Тільки для того, щоб здобич багату
Взяти — як роблять усі переможці,—
І привезти в свою вбогую хату;

Щоб задля сього, за шмати шовкові
Чи за ті держална, злотом окуті,
Зброї турецької, були готові
Гнать свої чайки крізь хвилі ті люті

Чорного моря, такого страшного
Для байдаків, шкаралуп дерев'яних,
Як серед виру його навісного
Хвиль гребенястих, від лютості п'яних,

В бурю-негоду байдак той крутився,
В бурю на морі, як з лицарів славних
Кожний ласкавому богу молився,
Каявся в справах таємних і явних.

Чи задля здобичі марної світа
З хижістю моря боротися, битись
Варто було? Загубить свої літа,
Чорної смерті у "Чорнім" напитись,

В хвилі холодні його пожитись?
І без хреста, без молитви святої
Лицарю гойному — смерті коритись
Деся на дні кручі сумної, страшної!

Ні! І гелленів, і всіх тих одважних
Гнала не хижа на здобич надія;
Деся там живуча у душах продажних,

Гнала їх давня людська мрія;

Мрія поміряти силу людськую,
Силу одважного духа й стихії!
Тож байдуже й за дорогу хибкую,
І смертоносній хвилі лихії!

Радо вперед! Не страшні ті простори
Лона холодного й хвилі бурливі,—
Мрії одважнії сяють, як зорі,
Мріями тими одважні щасливі!

Що нам зустрінесться в морі без краю —
Щастя, нещастя, здобуток чи горе,—
Байдуже!..
Грай же від краю до краю
Духом людським подоланнеє море!